

Природна та історико-культурна спадщина

Курс та семестр, у якому планується вивчення дисципліни – 4 курс, 7 семестр.

Метою курсу є формування базових теоретичних знань та практичних навичок, необхідних для роботи в освітніх, наукових та виробничих закладах туристичного спрямування, а саме ознайомлення з системою наукових знань про природну та історико-культурну спадщиною світу та окремих регіонів, її значенням у житті суспільства; усвідомлення й розуміння проблем збереження та використання спадщини, виховання поваги, дбайливого й відповідального ставлення до культурної і природної спадщини.

Заплановані результати навчання.

Сформовані компетентності: - здатність на основі сучасних методів географічних досліджень проводити аналіз та давати оцінку природної та історико-культурної спадщини територій; - здійснювати моніторинг об'єктів, територій та комплексів природної та історико-культурної спадщини.

Знання: зміст поняття «природна та історико-культурна спадщина»; принципи виділення природних і культурних об'єктів; основні пам'ятки природи та культури, що утворюють Всесвітню спадщину та занесені в Список Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО; географічний розподіл пам'яток; об'єкти природної та історико-культурної України та регіональні особливості спадщини; методики оцінювання ПКС території; поняття історико-культурного каркасу країни та регіону.

Уміння: проводити оцінку природної та історико-культурної спадщини території; визначати значення і місце природної та історико-культурної спадщини при обґрунтуванні туристичного продукту, для визначення можливих напрямків внутрішнього і міжнародного туризму; розробляти рекомендації щодо збалансованого використання об'єктів спадщини у туристичній галузі; розраховувати рекреаційне навантаження на об'єкти спадщини; давати оцінку історико-культурному та природному потенціалу території на основі наявних об'єктів спадщини.

Попередні умови, необхідні для вивчення дисципліни: базові знання з географії, географії материків і океанів, регіональної соціально-економічної географії, фізичної географії України, соціальної і економічної географії України, географії рекреації і туризму.

Теми аудиторних занять та самостійної роботи:

1. *Природна та історико-культурна спадщина: суть, значення, особливості.* Понятійно-термінологічний апарат дослідження природної та історико-культурної спадщини. Сучасні тенденції дослідження спадщини з точки зору збалансованого розвитку. Класифікація природної та історико-культурної спадщини за видами об'єктів, категоріями об'єктів. Критерії для внесення та виключення об'єктів у список спадщини. Методики оцінювання природної та історико-культурної спадщини території, її використання .

2. *Охорона, збереження, відновлення та використання природної та історико-культурної спадщини.* Географічні аспекти управління спадщиною: теорія, методика, практика. Проблеми збереження спадщини. Моніторинг об'єктів природної та історико-культурної спадщини. Паспортизація і оцінка об'єктів природної та історико-культурної спадщини. Аналіз картографічних творів природної та історико-культурної спадщини. Особливості системи управління і охорони об'єктів природної та історико-культурної спадщини. Вплив природної та історико-культурної спадщини на розвиток території в цілому та туризму зокрема. Міжнародні організації, що беруть участь в діяльності щодо збереження Світової спадщини. Основні міжнародні документи, що регулюють діяльність по збереженню природної та історико-культурної спадщини. Зводи пам'яток.

3. *Регіональні особливості природної та історико-культурної спадщини.* Міжнародний досвід охорони природної та історико-культурної спадщини. Об'єкти Світової спадщини ЮНЕСКО. Попередні списки Світової спадщини. Характеристика природної та історико-культурної спадщини в країнах Європи і Північної Америки; Азії і Океанії; Арабських країнах; країнах Латинської Америки та Карибах; країнах Африки. Місце України в природній та

історико-культурній спадщині світу. Спадщина української діаспори, географія найбільш визначних пам'яток.

4. Природна та історико-культурна спадщина як особливий ресурс України та її регіонів. Географія та оцінювання розміщення природної та історико-культурної спадщини на території України. Законодавча база формування реєстру об'єктів природної та історико-культурної спадщини в Україні. Загальна характеристика об'єктів Світової спадщини ЮНЕСКО в Україні. Об'єкти попереднього списку Світової спадщини ЮНЕСКО в Україні. Державний реєстр нерухомих пам'яток України. Історико-культурні території.

Дисципліна повністю забезпечена **методичними матеріалами** з детальним розглядом кожної практичної роботи та яскравими презентаційними матеріалами.

*Затверджено на вченій раді факультету геології, географії, рекреації і туризму
Протокол № 4 від 03.04.2023 р.*